

Teemu Anttila

13.4.2011

SM031:00/2011

Jakelu

Julkinen

SISÄASIAINHALLINNON KOKONAISARKKITEHTUURITYÖN KÄYNNISTÄMINEN**1 Taustaa**

Eduskunta on 1.3.2011 hyväksynyt hallituksen esityksen laeiksi julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 18 ja 36 §:n muuttamisesta (HE 246/2010) (Tietohallintolaki). Lain voimaantuloajankohdaksi on suunniteltu 1.6.2011. Laki velvoittaa hallinnonaloja käynnistämään kokonaisarkki-tehtuurityön suunnittelun. Suunnittelutyöstä vastaa kunkin hallinnonalan tietohallinto.

Julkisen hallinnon yhteisen kokonaisarkkitehtuurin painopisteinä ovat tietoarkkitehtuuri ja tiedon tason yhteentoimivuus. Tietohallintolain mukaan tietyt sähköiseen asiakaspalveluun liittyvät tekniset tukipalvelut tullaan määrittämään julkiselle hallinnolle pakollisiksi. Laissa on säädetty, että valtioneuvoston asetuksella voidaan sitovasti säätää valtiovarainministeriön päättämien julkisen hallinnon tietohallinnon standardien sisältämistä tieto-, järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuureista.

Valtioneuvoston tietohallintoa koskeva asetus on valmistelussa ja tulee osaltaan täydentämään Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) 8.2.2011 antamaa, hallinnonalojen arkkitehtuurityön suunnittelun koskevaa JHS 179 suositusta. Suositus määrittelee menetelmät, joilla organisaation kokonaisarkkitehtuuri on mahdollista suunnitella. Lisäksi suositus sisältää ohjeistuksen kokonaisarkkitehtuurin eri osa-alueiden kuvausten laatimisesta.

Sisäasiainministeriön osastopäällikkökokous on 15.2.2011 pidetyssä kokouksessa tehnyt päätöksen SM:n hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurityötä koskevan esiselvityksen käynnistämisestä ja työryhmän asettamisesta. Työryhmään asetetaan edustajat ministeriön tietohallinnosta, Haltikista, Poliisiosastolta/poliisihallituksesta, pelastusosastolta, rajavartiolaitos-osastolta/rajavartiolaitoksen esikunnasta, Hätäkeskuksesta ja maahanmuutto-osastolta/Migristä. Työryhmää johtaa ministeriön tietohallinto. Työryhmä vastaa esiselvityksen laatimisesta. Selvitystyön määräajaksi on asetettu 30.9.2011.

2 Hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurin esiselvitysryhmä

Tällä päätöksellä asetetaan sisäasiainhallinnon kokonaisarkkitehtuurityön esiselvitysryhmä. Työryhmään nimetään seuraavat toimialojen ja virastojen edustajat:

- Teemu Anttila, SM/HY (puheenjohtaja)
- Mika Kuronen, SM/HY
- Kari Laine SM/HY
- Harri Martiskainen SM/TY
- Tapani Hämäläinen, POHA
- Manu Herna, SM/HY, Tietopalvelut
- Virpi Kankaanpää, SM/VY
- Sanna Heikinheimo, SM/PO
- Olli Lopmeri, SM/PEO (sij. Arto Lönnroth)
- Jaakko Ritola, RVLE
- Jouko Salonen, Migri
- Jukka Aaltonen, Häke
- Tuija Kuusisto, HALTIK

Selvitysryhmän ohjausryhmänä toimii hallinnonalan tietohallinnon ohjausryhmä Tihry.

Esiselvitysryhmän organisoinnissa ei ole voitu noudattaa tasa-arvolain (609/1986) 4a §:n tavoitetta jäsenistön sukupuolijakaumasta, koska ryhmän jäseniksi on osoitettu Sisäasiainministeriön osastoilta ja hallinnonalan virastoista ryhmän kannalta keskeisiä toimialan asiantuntijoita.

3 Esiselvityksen perusteet

Selvitystyön tulee perustua ministeriön johdon linjaamiin toiminnan strategisten kehittämisen vaatimuksiin sekä ensimmäisessä viiteasiakirjassa kuvattuihin hallinnon kokonaisarkkitehtuurin kehittämistä ja suunnittelua koskeviin vaatimuksiin. Suunniteltavan kokonaisarkkitehtuurin hallintomalli tulee hyödyntää valtion (JUHTA) suosittamaan arkkitehtuurin hallintomallia, sekä huomioida ValtIT arkkitehtuurin hallintamalli. Suunniteltavan arkkitehtuurin hallintamallin tulee sisältää organisaation yhteisesti sopimat periaatteet liittyen:

- *arkkitehtuurilähtöisen kehittämisen organisointiin* (kokonaisarkkitehtuurista ja arkkitehtuurinäkökulmista vastaavien tahojen määrittely)
- *kokonaisarkkitehtuurin johtamiseen* (arkkitehtuurin kehittäminen ja käyttöönoton ohjaus)
- *arkkitehtuurin hyödyntämiseen ja noudattamiseen* (ratkaisujen elinkaaren hallinta)

4 Esiselvityksen tavoitteet, tehtävät ja aikataulu

Esiselvityksen tavoitteena on, luodaan perusteet, linjaukset ja edellytykset hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurin suunnitteluhankkeelle. Esiselvityksen tulee sisältää arvio hallinnonalan arkkitehtuurihallinnan nykytilasta.

Kokonaisarkkitehtuuri jakautuu JHS 179 mukaisesti neljään arkkitehtuurikokonaisuuteen, jotka ovat:

- tietoarkkitehtuuri
- toiminta-arkkitehtuuri
- järjestelmäarkkitehtuuri
- teknologia-arkkitehtuuri

Kokonaisarkkitehtuurityö liittyy hallinnonalan strategiaprosessiin ja toiminnan kehittämiseen. Hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurityön tavoitteena on kehittää hallinnonalan palvelu- ja teknologia-arkkitehtuuria toiminta- ja tietoarkkitehtuurin tavoitteiden mukaisesti JHS 179 suosituksen mukaisesti.

Selvityksessä tehtävänä on kuvata hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurin suunnitteluhankkeen organisointi sekä suunnittelun edellytykset. Lisäksi esiselvityksessä tulee arvioida hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurityön edellyttämät resurssitarpeet, resurssitarveanalyysi ja työaikataulu. Esiselvityksessä tulee koota yhteen sisäasiainhallinnon arkkitehtuurityön olemassa olevat perusteet, kuvata keskeiset hallinnonalan arkkitehtuurityössä käytettävät käsitteet ja määritelmät, määrittää hallinnonalan yhteiset periaatteet ja linjaukset sekä kuvata arkkitehtuurin hallintamalli.

Esiselvitystyön ensimmäinen välitarkastelu toteutetaan 18.–19.5.2011 (TIHRYn eminaari), jolloin käsiteltävänä on esiselvityksen toteutussuunnitelma.

Esiselvitysryhmä tuottaa elokuun TIHRY:n kokouksen luonnoksen toimeenpanosuunnitelmasta ja syyskuun loppuun mennessä seuraavat toimeenpanoasiakirjat ja päätösesitykset:

- *Sisäasiainhallinnon kokonaisarkkitehtuurihankkeen toimeenpanosuunnitelma*, päätösesitys v0.9
- *Sisäasiainhallinnon kokonaisarkkitehtuurin määritelmät*, päätösesitys v0.9
- *Sisäasiainhallinnon kokonaisarkkitehtuurin periaatteet ja linjaukset*, päätösesitys v0.9
- *Sisäasiainhallinnon arkkitehtuurin hallintamalli*, päätösesitys v0.9
- *Sisäasiainhallinnon kokonaisarkkitehtuurin yleiskuvaus*, luonnos v0.1
- *Kokonaisarkkitehtuurin sidosryhmien hallinta*, luonnos v0.1

5 Esisuunnittelun toteutus

Työryhmä ja esiselvitystyö toteutetaan virkatyönä. Esiselvitystyön tavoitteiden saavuttaminen tulee edellyttämään tässä asettamiskirjeessä nimettyjen toimialojen ja virastojen vastuuhenkilöiden työpanoksesta noin 2 työpäivää kuukaudessa. Selvitysryhmään kutsutaan tarpeen mukaan asiantuntijoita esim. VIP/ValtIT:sta. Työryhmä voi selvitystyön tueksi hankkia konsulttitukea, jota varten varataan SM:n tietohallinnon yhteiseltä momentilta 80 000€. Esiselvityshankkeen tiedot viedään hallinnonalan hankehallinnan järjestelmään (HANSU).

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

Hallintojohtaja

Janne Kerkelä

JAKELU

SM:n osastot ja erillisyyksiköt
HALTIK
HÄKE
Migri
POHA